

Director artístic: Xavier Güell
Producció: Güell

Preu

Conferències: Activitat gratuïta
(entrada lliure fins a completar l'aforament)

Concerts: 2.50 €

Amb el suport del Réseau Varèse,
xarxa subvencionada pel Programa Cultura
de la Unió Europea

Director artístico: Xavier Güell
Producción: Güell

Precio

Conferencias: Actividad gratuita
(entrada libre hasta completar el aforo)

Conciertos: 2.50 €

Con el soporte del Réseau Varèse,
red subvencionada por el Programa Cultura
de la Unión Europea

Música de l'arquitectura

Varèse / Xenakis / Dusapin. Del 4 al 8 de maig de 2010, 20.30 h.

«Ho vulguem o no, hi ha un pont entre l'arquitectura i la música basat en les nostres estructures mentals, que són les mateixes tant en l'una com en l'altra». Iannis Xenakis

Per primer cop presentem a Barcelona un cicle de concerts i conferències que ajuden a comprendre millor i a percebre més intensament els nous llenguatges de la música. Aquest programa posa de manifest els múltiples punts de trobada entre arquitectura i música i entre espai i temps a través d'allò que els grecs, Pitàgores en particular, entengueren de forma lluminosa: el nombre.

Per als pitagòrics els nombres són els principals generadors del món i la causa per la qual la intel·ligència el capta de manera que se'n pot determinar la raó i proporció. Únicament a través dels nombres i de la seva transformació sensible en la música és possible trobar harmonia i ordre al cosmos i exorcitzar el caos primigeni; aquest desordre, sempre temible i amenaçador, només pot ser conjurat en virtut del nombre i de la seva qualitat d'introduir un principi de raó en l'univers.

El concepte d'"arquitectes de la música" s'ha atribuït a innumerables compositors del passat, des d'Ockeghem fins a Bach, des de Brahms i Bruckner fins a Schönberg, però assoleix la màxima evidència amb els tres autors que conformen la nostra proposta: "Música de l'arquitectura: Varèse / Xenakis / Dusapin".

Edgard Varèse (París, 1883 - Chicago, 1965) és, sens dubte, el gran compositor de la modernitat i la seva influència serà determinant durant el transcurs del segle XX. Va treballar amb científics, enginyers i arquitectes, i en el seu treball és fonamental el concepte de música com un conjunt d'entitats mòbils del so no dependents de la melodia i l'harmonia, sinó del timbre, la massa i la relació espacial. Coincideix amb Xenakis i Le Corbusier a l'Exposició Universal de Brussel·les de 1958, per a la qual compon el Poème Électronique destinat al Pavelló Philips.

Iannis Xenakis (Brăila, Romania, 1922 [o 1921] - París, 2001), arquitecte, matemàtic i compositor, és el creador de la "música estocàstica", composta amb l'ajuda de l'ordinador i basada en sistemes matemàtics de probabilitat. Establert a París l'any 1948, ingressa a l'estudi de Le Corbusier com a enginyer de càlcul. A més de ser considerat un dels compositors més importants del segle XX, va projectar algunes obres importats de l'arquitectura moderna, entre les quals s'inclou el convent de Sainte Marie de la Tourette de 1953.

Pascal Dusapin (Nancy, França, 1955), alumne predilecte i fill estètic de Xenakis, amb qui va estudiar entre 1974 i 1978, posseeix un llenguatge basat en els microinterval·ls, la superposició de diferents línies atonals, que generen una mena d'atonalitat heterofònica, i la recerca de noves dimensions de percepció a partir de les idees del seu mestre.

Per a finalitzar la presentació, reconèixer molt especialment l'esforç realitzat per tots els participants. Moltes gràcies a tots.

Xavier Güell

Música de la arquitectura

Varèse / Xenakis / Dusapin. Del 4 al 8 de mayo de 2010, 20.30 h.

«Querámoslo o no, hay un puente entre la arquitectura y la música basado en nuestras estructuras mentales, que son las mismas tanto en la una como en la otra». Iannis Xenakis

Por primera vez presentamos en Barcelona un ciclo de conciertos y conferencias que ayude a comprender mejor, a percibir más intensamente los nuevos lenguajes de la música. El presente programa va a poner de manifiesto los múltiples puntos de encuentro entre arquitectura y música, entre espacio y tiempo, a través de lo que los griegos, Pitágoras en particular, entendieron de forma luminosa: el número.

Para los pitagóricos son los números los principales generadores del mundo y la causa de que éste sea captado por la inteligencia de manera que se pueda determinar su razón y proporción. Únicamente a través de ellos y de su transformación sensible en la música es posible hallar armonía y orden en el cosmos y exorcizar el primigenio caos; ese desorden siempre temible y amenazador que sólo puede ser conjurado en virtud del número y de la cualidad que éste posee de introducir un principio de razón en el universo.

El concepto de "arquitectos de la música" se ha atribuido a innumerables compositores del pasado, desde Ockeghem a Bach, desde Brahms y Bruckner a Schönberg, pero alcanza su máxima evidencia con los tres autores que conforman nuestra presente propuesta: "Música de la arquitectura: Varèse / Xenakis / Dusapin".

Edgard Varèse (París, 1883 - Chicago, 1965) es, sin duda, el gran compositor de la modernidad, y su influencia será determinante durante el transcurso del siglo XX. Trabajó con científicos, ingenieros y arquitectos, y en él es fundamental el concepto de música como conjunto de entidades móviles del sonido no dependientes de la melodia y la armonía, sino del timbre, la masa y la relación espacial. Coincide con Xenakis y Le Corbusier en la Exposición Universal de Bruselas de 1958, para la que compone el Poème Électronique destinado al Pabellón Philips.

Iannis Xenakis (Brăila, Rumanía, 1922 [o 1921] - París, 2001), arquitecto, matemático y compositor, es el creador de la "música estocástica", compuesta con ayuda del ordenador y basada en sistemas matemáticos de probabilidad. Establecido en París en 1948, ingresa en el estudio de Le Corbusier como ingeniero de cálculo. Además de ser considerado uno de los mayores compositores del siglo XX, proyectó algunas importantes obras de la arquitectura moderna, entre ellas el convento de Sainte Marie de la Tourette, de 1953.

Pascal Dusapin (Nancy, Francia, 1955), alumno predilecto e hijo estético de Xenakis, con el que estudió entre 1974 y 1978, posee un lenguaje basado en los microintervalos, la superposición de diferentes líneas atonales, que generan una especie de atonalidad heterofónica, y la búsqueda de nuevas dimensiones de percepción a partir de las ideas de su maestro.

Quiero, para concluir esta presentación, reconocer muy especialmente el esfuerzo realizado por todos sus participantes. Muchas gracias a todos.

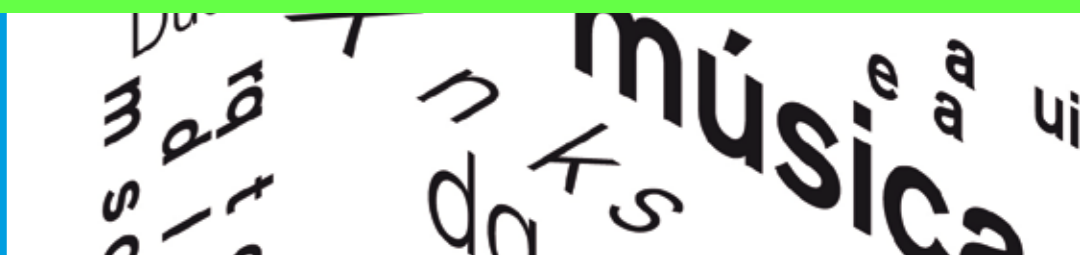
Xavier Güell

Cultura

Música de l'arquitectura Música de la arquitectura

Espai Cultural OBRA SOCIAL CAJA MADRID
Barcelona
04.05.10 – 08.05.10

Conferències / Conferencias

El so cinemàtic

Dimarts, 4 de maig, a les 18:30 h.

Presentació d'El Poème électronique d'Edgard Varèse a càrrec de Lluís Nacenta	

Presentació de La Légende d'Eer de Iannis Xenakis a càrrec de Makis Solomos	

Presenta: Carmen Pardo	

- Lluís Nacenta: matemàtic, musicòleg i col·laborador de la Revista Musical Catalana i del suplement Cultura / s de La Vanguardia
- Makis Solomos: musicòleg i professor de l'Universit  Paul Valéry de Montpellier

Espais ressonants: entre música i arquitectura

Dimecres, 5 de maig, a les 18:30 h.

Xerrant amb Fernando Quesada i Makis Solomos	

Presenta: Carmen Pardo	

- Fernando Quesada: arquitecte i professor de Projectes Arquitectònics de l'Escola d'Arquitectura d'Alcal  de Henares

Pascal Dusapin

El sonido cinem tico

Martes, 4 de mayo, a las 18:30 h.

Presentación de El Poème électronique de Edgard Varèse a cargo de Lluís Nacenta	

Presentación de La Légende d'Eer de Iannis Xenakis a cargo de Makis Solomos	

Presenta: Carmen Pardo	

- Lluís Nacenta: matemático, musicólogo y colaborador de la Revista Musical Catalana i del suplemento Cultura/s de La Vanguardia
- Makis Solomos: musicólogo y profesor de la Universit  Paul Valéry de Montpellier

Espacios resonantes: entre música y arquitectura

Miércoles, 5 de mayo, a las 18:30 h.

Conversando con Fernando Quesada y Makis Solomos	

Presenta: Carmen Pardo	

- Fernando Quesada: arquitecto y profesor de Proyectos Arquitectónicos de la Escuela de Arquitectura de Alcalá de Henares

Iannis Xenakis

Density 21.5 / Density 21.5

Dimarts, 4 de maig, a les 20.30 h. / Martes, 4 de mayo, a las 20.30 h.

Programa

Pascal Dusapin Trio Rombach (17 min)	1997	
Iannis Xenakis Embellie (7 min)	1981	
Edgard Varèse Density 21.5 (4 min)	1936	
Pascal Dusapin Musique fugitive (8 min)	1980	
Intermedi		
Iannis Xenakis Charisma (4 min)	1971	
Pascal Dusapin I pesci (10 min)	1989	
Iannis Xenakis I khor (10 min)	1978	

Int rprets

- Ensemble Recherche: Martin Fahlenbock (flauta), Shizuyo Oka (clarinet), Melis Mellinger (violé), Barbara Mauer (viola), Asa Akerberg (violoncel), Jean-Pierre Colloto (piano)

Programa

Pascal Dusapin Trio Rombach (17 min)	1997	
Iannis Xenakis Embellie (7 min)	1981	
Edgard Varèse Density 21.5 (4 min)	1936	
Pascal Dusapin Musique fugitive (8 min)	1980	
Intermedio		
Iannis Xenakis Charisma (4 min)	1971	
Pascal Dusapin I pesci (10 min)	1989	
Iannis Xenakis I khor (10 min)	1978	

Intérpretes

- Ensemble Recherche: Martin Fahlenbock (flauta), Shizuyo Oka (clarinete), Melise Mellinger (violín), Barbara Mauer (viola), Asa Akerberg (chelo), Jean-Pierre Collot (piano)

L'obra per a piano / La obra para piano

Dimecres, 5 de maig, a les 20.30 h. / Miércoles, 5 de mayo, a las 20.30 h.

Programa

Pascal Dusapin �tudes (52 min)	1997-2001	
Intermedi		
Iannis Xenakis Mist (12 min)	1980	
Evryali (11 min)	1973	

Intèrprets

- Nicolas Hodges (piano)

Programa

Pascal Dusapin �tudes (52 min)	1997-2001	
Intermedio		
Iannis Xenakis Mist (12 min)	1980	
Evryali (11 min)	1973	

Intérpretes

- Nicolas Hodges (piano)

Poème  lectronique / Poème  lectronique

Dijous, 6 de maig, a les 20.30 h. / Jueves, 6 de mayo, a las 20.30 h.

Programa

Edgard Varèse Poème électronique (8 min) Projecció del poema visual creat per al Pavelló Philips de l'Exposició Universal de Brussel·les, 1958	1957	
Iannis Xenakis La l�gende d'Eer (46 min) Projecció del film La l�gende d'Eer (2005), de Bruno Rastoin	1977	

Programa

Edgard Varèse Poème électronique (8 min) Proyección del poema visual creado para el Pabellón Philips de la Exposición Universal de Bruselas, 1958	1957	
Iannis Xenakis La l�gende d'Eer (46 min) Proyección del film La l�gende d'Eer (2005), de Bruno Rastoin	1977	

Rebonds / Rebonds

Divendres, 7 de maig, a les 20.30 h. / Viernes, 7 de mayo, a las 20.30 h.

Programa

Iannis Xenakis Psappa (15 min)	1975	
Okho (14 min)	1989	
Rebonds (14 min)	1988	
Edgard Varèse Ionisation (7 min)	1931	

Intèrprets

- Drumming-Grupo de Percuss o: Nuno Aroso, Rui Rodrigues, Joao Cunha
- Conjunt de Percussió de l'ESMUC: Fani Fortet, Mario Cortizo, Sabela Caridad, Bori García, Julien Moussiegt, Cayetano G mez, Manu Alcaraz, Rub n Martínez, Feliu Ribera, Aitziber Olabarri, Ferr n Carceller, Carme Garrido
- Miquel Bernat, director

Iannis Xenakis Psappa (15 min)	1975	
Okho (14 min)	1989	
Rebonds (14 min)	1988	
Edgard Varèse Ionisation (7 min)	1931	

Intérpretes

- Drumming-Grupo de Percuss o: Nuno Aroso, Rui Rodrigues, Joao Cunha
- Conjunt de Percussió de l'ESMUC: Fani Fortet, Mario Cortizo, Sabela Caridad, Bori García, Julien Moussiegt, Cayetano G mez, Manu Alcaraz, Rub n Martínez, Feliu Ribera, Aitziber Olabarri, Ferr n Carceller, Carme Garrido
- Miquel Bernat, director

OpenTime / OpenTime

Dissabte, 8 de maig, a les 20.30 h. / Sábado, 8 de mayo, a las 20.30 h.

Programa

Iannis Xenakis Tetora (13 min)	1990	
ST/4 (11 min)	1962	
Ergma (9 min)	1994	
Tetras (15 min)	1983	
Intermedi		
Pascal Dusapin Quartet VII “OpenTime” (39 min)	2009	

Intèrprets

- Quartet Arditti: Irvine Arditti (violí), Ashot Sarkissjan (viol ), Ralf Ehlers (viola), Luca Fels (violoncel)

Programa

Iannis Xenakis Tetora (13 min)	1990	
ST/4 (11 min)	1962	
Ergma (9 min)	1994	
Tetras (15 min)	1983	
Intermedio		
Pascal Dusapin Quartet VII “OpenTime” (39 min)	2009	

Int rpretes

- Cuarteto Arditti: Irvine Arditti (viol n), Ashot Sarkissjan (viol n), Ralf Ehlers (viola), Luca Fels (chelo)